

SKRAĆENI ZAPISNIK

s 226. sjednice Gospodarsko-socijalnog vijeća, održane 26. svibnja 2020. godine
u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Hrvatske Bratske Zajednice 4, 10000 Zagreb

Prisutni članovi:

Predstavnici Vlade Republike Hrvatske u GSV-u

- Josip Aladrović, ministar rada i mirovinskoga sustava, dopredsjednik GSV-a
- Darko Horvat, ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta
- izv. prof. dr. sc. Vesna Bedeković, ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
- prof. dr. sc. Blaženka Divjak, ministrica znanosti i obrazovanja
- Katica Prpić, državna tajnica u Ministarstvu uprave, zamjena člana
- mr. sc. Ivana Jakir-Bajo, glavna državna rizničarka, zamjena člana
- Dražen Opalić, pomoćnik ministra rada i mirovinskoga sustava, zamjena člana

Predstavnici Hrvatske udruge poslodavaca u GSV-u

- dr. sc. Ivan Mišetić, predsjednik GSV-a
- Mihael Furjan, član
- Davor Majetić, zamjena člana

Predstavnici sindikalnih središnjica u GSV-u

- Mladen Novosel, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, dopredsjednik GSV-a
- Krešimir Sever, Nezavisni hrvatski sindikati
- Vilim Ribić, Matica hrvatskih sindikata
- Ana Milićević Pezelj, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, zamjena člana
- Marija Hanževački, Nezavisni hrvatski sindikati, zamjena člana
- Mirela Bojić, Matica hrvatskih sindikata, zamjena člana

Odsutni članovi

- dr. sc. Zdravko Marić, potpredsjednik Vlade i ministar financija
- dr. sc. Ivan Malenica, ministar uprave
- Gordana Deranja, Hrvatska udruga poslodavaca

Ostali prisutni:

- Dragan Jelić, državni tajnik u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava
- Božidar Kutleša, ravnatelj Porezne uprave
- dr. sc. Filip Dujmović, glasnogovornik Ministarstva rada i mirovinskoga sustava
- Jelena Karalić, savjetnica ministra gospodarstva, poduzetništva i obrta
- Matija Kroflin, Matica hrvatskih sindikata
- Josipa Bilić, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Sjednica je započela u 16:00 sati, a otvorio ju je predsjednik GSV-a, **Ivan Mišetić**. Nakon utvrđenog kvoruma predložio je sljedeći

Dnevni red

0. Usvajanje zapisnika s 225. sjednice Gospodarsko-socijalnog vijeća;
1. Utjecaj koronavirusa na gospodarstvo i daljnje mjere za revitalizaciju gospodarstva i za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom;
2. Razno.

Dnevni red jednoglasno je usvojen.

Točka 0. Usvajanje zapisnika s 225. sjednice Gospodarsko-socijalnog vijeća

Zapisnik s 225. sjednice Gospodarsko-socijalnog vijeća jednoglasno je usvojen.

Točka 1. Utjecaj koronavirusa na gospodarstvo i daljnje mjere za revitalizaciju gospodarstva i za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom

Josip Aladrović (MRMS) istaknuo je da je današnja sjednica GSV-a sazvana kako bi se socijalnim partnerima predstavili prijedlozi nastavka mjera za očuvanje radnih mjesta i otvorila rasprava o temama koje bi u budućnosti mogle dovesti do pozitivnih ekonomskih kretanja u pogledu radnih mjesta, a u cilju razmjene mišljenja i prijedloga od strane socijalnih partnera. Dodao je da je Vlada već donesenim mjerama za očuvanje radnih mjesta učinila korak prema spasu hrvatske ekonomije, što i pokazuju ekonomski pokazatelji. U nastavku je ukratko prezentirao podatke koji se odnose na korisnike mjera za očuvanje radnih mjesta te je naglasio da Vlada očekuje manji broj korisnika potpora u mjesecu svibnju zbog „otključavanja“ gospodarstva. Napomenuo je da je Vladin prijedlog da se ubuduće mjere donose mjesečno, a ne tromjesečno kao do sada, prateći epidemiološku i ekonomsku situaciju. Istaknuo je da će se potpore za mjesec svibanj isplatiti svim djelatnostima kako je bilo najavljeno s time da za srednje i velike tvrtke, odnosno sve one koje zapošljavaju 50 i više radnika, kao kriterij ostaje samo pad prometa od 20 i više posto. Također, srednje i velike tvrtke neće smjeti isplatiti dividendu i dobit sve do 31. prosinca 2021. U odnosu na potpore za mjesec lipanj naglasio je da će one biti namijenjene samo djelatnostima iz četiri sektora koji se smatraju najugroženijim dijelom ekonomije i to iz sektora turizma i ugostiteljstva, odnosno onima koji se bave uslugama pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane i pića, zatim poslodavcima koji se bave prijevozom putnika, putničkim agencijama, organizatorima putovanja i ostalim rezervacijskim uslugama i djelatnostima s time povezane te organizatorima kulturnih i sportskih događanja, sajmova i kongresa, a koje dokažu da im je prihod pao 50 i više posto.

Darko Horvat (MINGO) smatra da su mjere za očuvanje radnih mjesta pomoć poduzetnicima u prioritetnoj zadaći očuvanja radnih mjesta te da je važno da se mjere od sada donose mjesečno. Istaknuo je i važnost kontinuiteta u investicijskom segmentu te se u tom kontekstu osvrnuo na ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava, privođenje kraju natječaja „Istraživanje i razvoj faza II“ i zaprimanje prijave za natječaj „Integrator“ kojim se želi postići integracija mikro i malih sa srednjim i velikim poduzećima. Dodao je da se svi projekti i dalje provode, neovisno o resoru na koji se odnose, a kojima je izvor financiranja EU i za koje postoji obveza sufinanciranja iz Državnog proračuna, što je i ukratko obrazložio. Istaknuo je da će sveukupna gospodarska aktivnost u osiguranju konkurentnog izvora financiranja djelomično stvoriti dozu sigurnosti za investicije kod poduzetnika, ali da one neće biti na razini prošle godine zbog epidemije koronavirusa. Naglasio je da je Ministarstvo usmjereno na tri paralelna kolosijeka koja se odnose na osiguranje nužne likvidnosti za funkcionalnost trgovačkih društava i obrta, na poticanje novih investicija za oporavak gospodarstva kroz EU sredstva te na osmišljavanje mjera kako bi se radnici zadržali na tržištu radne snage u RH.

Mladen Novosel (SSSH) napomenuo je da sindikati nisu dovoljno sudjelovali u kreiranju mjera za očuvanje radnih mjesta te da informacije o planiranim mjerama doznaju iz medija. Napomenuo je da donesene mjere nisu bile savršene i da je pogrešno što su u isti položaj stavljeni poslodavci kojima je bio zabranjen rad i poslodavci koji su mogli dogovoriti s poslovnim partnerima odgodu izdavanja računa, a kako bi mogli prikazati pad prometa i zatražiti potporu. Istaknuo je da smatra da će radnici u lipnju biti ugroženiji nego što su bili u ožujku kad su krenule mjere te je upitao što će se dogoditi s radnim mjestima i koliko će radnika ostati bez posla nakon 1. lipnja ukoliko na snazi ostanu prezentirani kriteriji za korištenje potpora. Naglasio je da mjere ne bi trebale uključivati samo nekoliko sektora već da potpore trebaju dobiti svi poslodavci koji će imati probleme u poslovanju, u cilju očuvanja radnih mjesta, a koji zadovoljavaju kriterij pada prometa od 50 posto za mjesec lipanj, uključujući i one koji su imali pravo i koristili potpore za ožujak i travanj. Napomenuo je da je neophodno i dalje koristiti mjere u turizmu i ugostiteljstvu te se osvrnuo na sektor prometa i probleme prijevoznika koji djeluju u unutar županijskom i međužupanijskom prijevozu, a koji nisu sklopili ugovore s jedinicama lokalne samouprave prema Pravilniku o obavljanju javnog linijskog prijevoza putnika u cestovnom prometu. Završno je upitao ima li tehnička Vlada pravo davanja jamstava u brodogradnji, konkretno za Brodogradilište Trogir koje je u opasnosti od gubitka velikog broja radnih mjesta.

Krešimir Sever (NHS) naglasio je da je jasno da je, s obzirom na okolnosti, donošenje prvih mjera za očuvanje radnih mjesta bilo hitno i nužno za potporu gospodarstvu, ali je dodao da Vlada treba izvući pouku iz zlouporaba potpora određenih poslodavaca. Napomenuo je da je Vlada učinila propust što nije ostavila mogućnost da se Državni inspektorat može uključiti u nadzor nad primjenom mjera, s obzirom na to da su mjere koristili i oni poslodavci

kojima one nisu bile potrebne. Naglasio je da je potrebno pronaći način kako da se nadzor nad primjenom mjera ojača te smatra da bi velike poslodavce trebalo obvezati na povrat sredstava ili da bi se država trebala upisati na dio njihove imovine u vrijednosti primljene potpore. Istaknuo je da je poslodavcima koji imaju radnike koji primaju minimalnu plaću omogućeno da potporu radniku mogu isplatiti do visine minimalne plaće, a razliku zadržati za sebe. Na taj su način ti poslodavci dobili dvije potpore što poslodavce koji su isplatili puni iznos potpore stavlja u nepovoljniji položaj te smatra da bi popis tih poslodavca trebao biti javno objavljen. Smatra da je ograničenje isplate dividende do kraja 2021. godine za one koji su koristili potpore dobar potez, ali da se trebao primjenjivati od početka primjene mjera te da je nedovoljan ukoliko se veliki poslodavci ne obvežu na povrat primljenih potpora zbog odgovornosti prema novcima poreznih obveznika. Naglasio je da se od državne i javnih službi tražila solidarnost i odricanje od određenih prava, dok je privatni sektor primao potpore te je dodao da je potrebno poticati samoodrživost sustava. U odnosu na rad trgovina nedjeljom, istaknuo je da je nejasno što je Vlada htjela postići jer je prvotna namjera zabrane rada nedjeljom bila smanjenje cirkulacije ljudi, nakon čega se zabrana ukinula, a da sada Vlada predlaže izmjene Zakona o trgovini kojim bi 14 nedjelja u godini ostalo radno. Završno je još jednom istaknuo da NHS traži da se oni poslodavci koji su primili potporu, a nisu je trebali primiti, obvežu da novac vrate, da se ograniči isplata dividende u primjerenom razdoblju te da se poslodavci koji su primili potporu obvežu da zadrže radnike na radnim mjestima barem još za toliko mjeseci za koje su primili potporu.

Vilim Ribić (MHS) izrazio je zadovoljstvo što je Vlada poslušala prijedlog sindikata o ograničavanju isplate dividendi, kao i da se objavi popis poslodavaca koji su primili potpore. Predložio je da se organizira tematska sjednica na temu parafiskalnih nameta te da Vlada socijalnim partnerima pravovremeno dostavi cjeloviti materijal kako bi se o navedenoj temi moglo kvalitetno raspraviti. Upitao je hoće li se i dalje nastaviti s otpisom poreza i doprinosa ili će se primijeniti odgoda plaćanja istih. Smatra da nakon krize uzrokovane epidemijom slijedi klasična recesija s krizom potražnje na što se Vlada treba fokusirati, s obzirom na to da je dosadašnjim mjerama riješila krizu ponude. Kao dobar primjer osvrnuo se na pristup SAD-a o maksimalnom jačanju kupovne moći širokog stanovništva i nezaposlenih podizanjem naknade za nezaposlene kako poslodavci ne bi snizili cijenu rada. Upitao je čime su najbogatiji dijelovi društva doprinijeli ovoj krizi. Istaknuo je da potpore ne bi trebale biti usmjerene na cijele djelatnosti, nego selektivno na pojedinačne poslodavce kako bi se izbjeglo da potpore prime oni poslodavci kojima one nisu potrebne, međutim, smatra da država to ne može provesti.

Davor Majetić (HUP) istaknuo je da su mjere za očuvanje radnih mjesta za ožujak i travanj ispunile svoju funkciju i pokazale efikasnost uzimajući u obzir broj nezaposlenih te da HUP podržava provođenje daljnjih mjera. Naglasio je da je razumljivo i prihvatljivo ograničenje kriterija za primanje potpora za mjesec svibanj i lipanj, s obzirom na to da više nema zapreka za rad te je dodao da mjere trebaju biti preciznije i usmjerene prema konkretnijim industrijama jer će u daljnjem razdoblju njihovo isplaćivanje biti sve izazovnije. Napomenuo je da bi prerađivačka industrija trebala biti uključena u sektore kojima će se nastaviti isplaćivati potpore i da za njih kriterij treba biti pad prometa od 20 i više posto, budući da za njih pad prometa od 50 posto predstavlja bankrot. Istaknuo je važnost jačanja mjera u odnosu na likvidnost zbog otežanih mogućnosti poslodavaca za dobivanje bankovnih kredita bez pomoći države i fondova te je naglasio potrebu zajedničkog rada na investicijama i korištenju sredstava EU fondova. Također se osvrnuo na problem prijevoznika čiji je rad zaustavljen za vrijeme epidemije koronavirusa, a koji su već prije epidemije imali probleme te je istaknuo potrebu potpisivanja ugovora s jedinicama lokalne samouprave jer u suprotnom isti neće biti rentabilni. U odnosu na parafiskalne namete naglasio je da bi se oni trebali analizirati i raspraviti u dijalogu s Vladom i socijalnim partnerima. Dodao je da kod određenih poslodavaca zbog smanjene potražnje postoje radnici koji trenutno nemaju što raditi zbog čega je naglasio važnost uvođenja opcije skraćenog radnog vremena. Istaknuo je da je cilj poslodavaca te radnike zadržati u radnom odnosu, a ukoliko nemaju opciju skraćenog radnog vremena radnici bi mogli ostati bez posla, a što bi predstavljalo isti trošak za državu. Završno je napomenuo da je skraćeno radno vrijeme osobito važno u prerađivačkoj industriji zbog izazova s kojima se ona susreće.

Mihael Furjan (HUP) pohvalio je rad ministarstava u vrijeme krize te je naglasio da HUP ne podržava poslodavce koji su zloupotrijebili mjere te da je država ta koja bi trebala kontrolirati provođenje mjera. Napomenuo je da je pohvalno što se kriterij za ograničavanje isplate dividende neće primjenjivati retroaktivno. Također, smatra da se veliki poslodavci koji nisu mogli poslovati za vrijeme epidemije koronavirusa ne bi trebali stavljati na „stup srama“ zbog korištenja potpora. U odnosu na zabranu rada nedjeljom smatra da će neki poslodavci, kao što su trgovački centri, zbog toga imati veliki pad prihoda jer zbog lokacije na kojoj se nalaze nedjeljom ostvaruju više prometa. Naglasio je da je potrebno analizirati kako će se zabrana rada nedjeljom odnositi na broj zaposlenih kako se poduzetnici ne bi doveli u nepovoljan položaj jer se svi trebaju tretirati jednako.

Ana Milićević Pezelj (SSSH) istaknula je da socijalni partneri za današnju sjednicu nisu dobili materijal o planiranoj izmjeni Mjere za očuvanje radnih mjesta COVID 19, kako bi se provela kvalitetna rasprava te je naglasila

da je kao članica UV HZZ-a tijekom dana dobila najavu da će se elektronička sjednica UV održati sutra, što znači da su izmjene pripremljene jer ih sigurno nitko neće izrađivati tijekom noći i što pokazuje da je riječ o izostanku političke volje da se o nečemu raspravlja argumentirano. Podsjetila je da je na 222. sjednici GSV-a iskazala potrebu da HZZ vodi detaljniju analizu priljeva u nezaposlenost jer se bez iste ne može popraviti provedba mjere i utvrditi što je potrebno mijenjati te je napomenula da je javno dostupna samo redovita statistika. Dodala je da je SSSH, temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama, dostavio zahtjev HZZ-u za dostavom detaljnijih podataka o priljevu u nezaposlenost u razdoblju od 20. ožujka do 30. travnja te je naglasila da nisu dobili detaljne podatke i da su izostali podatci o novim nezaposlenima iz poslodavaca koji koriste potporu kao i o radnicima ponovno zaposlenima nakon što su otpušteni prije donošenja mjere. Dodala je da je iz podataka koje su dobili vidljivo, primjerice, kako ova kriza, za razliku od prošle, više pogađa žene (10 posto više prijavljenih žena nego muškaraca). Istaknula je potrebu dodjele potpora pojedinačno konkretnim tvrtkama, a ne cijelim sektorima. Osvrnula se i na sezonske obrte koji su registrirani i počeli raditi 1. travnja te je istaknula da smatra kako bi sezonski obrti trebali imati pravo na potpore za travanj (u pravilu, počinju raditi s početkom travnja pa im za ožujak potpora nije trebala), svibanj i lipanj, s obzirom na to da sezona sigurno neće početi u lipnju. Vezano uz moguće skraćivanje radnog vremena upitala je ministra rada i mirovinskoga sustava planira li se donošenje odgovarajućeg propisa, s obzirom na to da već postoji mjera aktivne politike zapošljavanja vezana za skraćeno radno vrijeme, koja je u nadležnosti HZZ-a, ali se malo koristi. Smatra da bi se trebala formirati tripartitna radna skupina na kojoj će se izraditi i raspraviti odgovarajući propis ili mjera skraćenog radnog vremena, a ne da se o tome raspravlja na sjednici GSV-a bez materijala.

Darko Horvat (MINGO) napomenuo je da je Brodogradilište Trogir izašlo iz predstečajne nagodbe u kojoj mu je država oprostila dug, a sada ponovno traži jamstvo u određenom iznosu. Naglasio je da je Ministarstvo uputilo pitanje Europskoj komisiji smatra li se izdavanje državnog jamstva Brodogradilištu Trogir neregularnom potporom te da će reagirati nakon što dobiju odgovor. U odnosu na rad trgovina nedjeljom istaknuo je da je potrebno razlikovati pojam trgovine od trgovačkog centra jer se u ovom slučaju priča o radu trgovina nedjeljom.

Krešimir Sever (NHS) smatra da poslodavac snosi rizik na kojem području će graditi trgovački centar te je istaknuo da to što neki poslodavci nedjeljom imaju veću posjećenost ne može biti razlog da sve trgovine ostanu otvorene nedjeljom. Istaknuo je da je Vlada pogriješila što nije stavila u ravnopravan položaj tvrtke u državnom i privatnom vlasništvu u smislu prava na korištenje mjera. Dodao je da se isplaćivanje daljnjih potpora treba proširiti i na druge sektore promatrajući pojedinačna poduzeća i njihove probleme u poslovanju te je naveo nekoliko primjera iz kojih je vidljivo kako poslodavci iz različitih sektora i dalje imaju velike probleme u poslovanju.

Ivan Mišetić, predsjednik GSV-a istaknuo je da je i HUP također smatrao da poslodavci koji traže potporu države ne bi trebali isplaćivati dividendu. Naglasio je da je, zbog neizvjesnosti prouzrokovane epidemijom koronavirusa i mogućim ponovnim izbijanjem epidemije na jesen, bilo kakvo dugoročno planiranje isključeno, zbog čega su svi jednako nezaštićeni.

Božidar Kutleša (PU) napomenuo je da je mjera odgode plaćanja poreznih davanja donesena Općim poreznim zakonom stupila na snagu 20. ožujka i traje do 20. lipnja 2020. godine te da se plaćanje za sve što dospije u tom razdoblju prolongira za tri mjeseca. Osvrnulo se i na mjeru otpisa doprinosa koja je vezana za mjeru HZZ-a i mogućnost traženja reprograma na dodatne dvije godine bez plaćanja kamata. Naglasio je da drugih otpisa do sada nije bilo te da PDV, trošarine, porezni prihodi vezani uz igre na sreću i svi porezni prihodi koji su ranije dospjeli ne mogu biti predmet otpisa.

Josip Aladrović (MRMS) istaknuo je da će od HZZ-a zatražiti odgodu sjednice UV-a kako bi članovi mogli pripremiti svoje prijedloge i primjedbe vezano uz očuvanje radnih mjesta za mjesec svibanj. Napomenuo je da smatra da se analitika HZZ-a kvalitetno vodi i da se mogu dobiti detaljniji podaci o priljevu u nezaposlenost o čemu će i razgovarati s HZZ-om te je istaknuo da je učinak mjera za očuvanje radnih mjesta vidljiv iz povećanja broja zaposlenih i smanjenja broja nezaposlenih. Naglasio je da je skraćivanje radnog vremena ciljani pristup kojem se okreće dio zemalja EU i da je to tema o kojoj treba razgovarati na tematskoj sjednici GSV-a ili radnoj skupini.

Nakon rasprave doneseni su sljedeći

ZAKLJUČCI

1. Hrvatska udruga poslodavaca podržava predstavljene mjere za revitalizaciju gospodarstva i za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom za mjesec svibanj i lipanj 2020. godine.

2. Reprezentativne sindikalne središnjice primile su na znanje predstavljene mjere za revitalizaciju gospodarstva i za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenima koronavirusom za mjesec svibanj i lipanj 2020. godine.
3. Socijalni partneri iznijeli su primjedbe i prijedloge u odnosu na predstavljene mjere, a koji se odnose na potrebu proširenja kruga najugroženijih sektora kojima će biti omogućeno daljnje korištenje mjera.
4. Socijalni partneri suglasni su da Vlada RH i resorno Ministarstvo trebaju uložiti dodatne napore kako bi pomogli ugroženim poslodavcima u sektoru prometa koji djeluju na unutar županijskom i međužupanijskom prijevozu.
5. Reprezentativne sindikalne središnjice zatražile su da se mjere za mjesec lipanj i naredne mjesece primjenjuju na poslovne subjekte koji su u problemima neovisno o obliku vlasništva i kojem sektoru pripadaju.
6. Gospodarsko-socijalno vijeće predlaže da se o skraćivanju radnog vremena raspravi na radnoj skupini ili tematskoj sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća.
7. Gospodarsko-socijalno vijeće predlaže da se u što kraćem roku organiziraju tematske sjednice na temu tržišta rada u širem smislu i neporeznim davanjima za što socijalni partneri kao preduvjet za raspravu o neporeznim davanjima traže pravovremenu dostavu cjelovitog materijala.

**Predsjednik
Gospodarsko-socijalnog vijeća**

dr. sc. Ivan Mišetić

Zapisnik sastavila:
Josipa Bilić